

משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית

פעילויות קיץ תשפ"א הנחיות בטיחות וביטחון

מאי 2021

תוכן עניינים

עמוד	הנושא
3	<u>כללי</u>
5	<u>מטרות הפעילויות השונות</u>
5	<u>סוגי הפעילויות המתוכננות לקיץ תשפ"א</u>
5-9	<u>פירוט ההנחיות להיערכות לכל אחת מסוגי הפעילויות המתוכננות</u>
10-12	<u>דגשי בטיחות</u>
13-14	<u>דגשים לפעילות מחוץ לביה"ס/קייטנה/מחנה</u>
15	<u>לוח תפוצה</u>
16	<u>רשימת הנספחים</u>
17	<u>נספח 1 – תרשים זרימה להגשת בקשה לקבלת רישוי קייטנה</u>
18-19	<u>נספח 2 – אישור בטיחות בקייטנה</u> • <u>רשימת נושאים למבדק בטיחות (נספח לאישור בטיחות)</u>
20	<u>נספח 3 - אישור קב"ט</u>
21	<u>נספח 4 – רשימת מבדק הכנה לקראת רחצה בבריכה</u>
22	<u>נספח 5 – רשימת מבדק לקראת פעילות בפארק מים</u>
23	<u>נספח 6 – רשימת עזר להפעלת מתקנים מתנפחים</u>

כללי

א. חופשת הקיץ תשפ"א:

- **תחילת חופשה:** בבתי הספר היסודיים ובגני הילדים תסתיים השנה ביום שלישי, כ' בתמוז התשפ"א, 30 ביוני 2021.
- בבתי הספר העל-יסודיים, במפת"נים ובכיתות יג-יד תסתיים השנה ביום שישי, ט' בתמוז התשפ"א, 19 ביוני 2021
- תלמידי מוסדות החינוך המיוחד ממשיכים את הלימודים עד 15 באוגוסט 2021.
- **חזרה ללימודים:** הלימודים בגני הילדים, בבתי הספר היסודיים, בבתי הספר העל-יסודיים ובכיתות יג-יד יתחילו ביום חמישי, כ"ד באלול התשפ"א, 1 בספטמבר 2021.

ב. תלמידי המגזר החרדי :

- ☐ **לוח החופשות בבתי הספר העל-יסודיים לבנות:**
- ☐ לוח החופשות בגנים ובבתי הספר היסודיים לבנות זהה ללוח החופשות במגזר היהודי הכללי.
- ☐ לוח החופשות בבתי הספר העל-יסודיים לבנות זהה ללוח החופשות במגזר היהודי הכללי, למעט השינויים להלן:
- **בנות –** לוח החופשות בבתי הספר העל-יסודיים לבנות זהה ללוח החופשות במגזר היהודי הכללי, למעט מספר החרגות שהתארכים עליהם יפורסמו בהמשך.
- **בנים –** לוח החופשות בבתי הספר היסודיים והעל-יסודיים בנים במעמד פטור ותרבותי ייחודי – לוח החופשות בבתי הספר לבנים זהה ללוח החופשות במגזר היהודי הכללי, למעט מספר החרגות שהתארכים עליהם יפורסמו בהמשך.

מטרות הפעילויות השונות

- א. יצירת רצף חינוכי בין סיום שנת הלימודים לתחילתה בין התלמיד למחנך/מדריך.
- ב. יצירת מסגרות חינוכיות שונות להעסקת הילדים במהלך החופשה.
- ג. הקטנת היקף הפגיעה במשק על ידי המשך עבודתם של ההורים.
- ד. הורדת מקרי האלימות של בני נוער כתוצאה משעמום.
- ה. המשך קיום הקשר בין התלמיד למחנכו.
- ו. הקטנת הנטל הכספי ממשפחות עם הכנסה נמוכה בהפעלת ילדי כיתות א'-ג' במסגרת חינוכית במהלך שלושה שבועות מהחופש.

סוגי הפעילויות המתוכננות לקיץ תשפ"א

- א. קייטנות.
- ב. מחנות קיץ.
- ג. בית הספר של החופש הגדול.
- ד. הפעלת ערי נוער בערים הגדולות.
- ה. הקמת אוהלי מידע בחופים המרכזיים לסייע לתלמידים הנמצאים במצוקה.
- ו. פעילות חמ"ד של קיץ: יצירת המשך הקשר בין התלמיד במוסדות העל יסודיים של החינוך הדתי לבין המחנך.
- ז. קייטנות דיגיטליות.

פירוט ההנחיות להיערכות לכל אחת מסוגי הפעילויות המתוכננות

א. קייטנות

- 1) על כל פעילות של קבוצת ילדים, שמשכה משלושה ימים ומעלה, מחייבת קבלת רישוי עסק מהרשות המקומית כמתחייב מחוק הקייטנות.
- 2) קייטנות של רשויות מקומיות, תנועות הנוער (ע"פ רשימה שאושרה בכנסת), מתנ"סים, "אילן", אקי"ם, אלו"ט וכל פעילות המתוכננת להתקיים במוסד חינוכי, שמוכר על ידי המשרד לאותם תלמידים של אותו מוסד (המגזר החרדי) - פטורים מהוצאת רישוי עסק, אולם אינם פטורים מקבלת היתר מהמפקח המחוזי על הקייטנות של משרד החינוך כולל אישור קב"ט ואישור בטיחות.
- 3) **על לכל קייטנה (גם לאלו שפטורות מהוצאת רישוי עסק), חובה להציג למפקח על הקייטנות במחוז את האישורים הבאים:**
 - אישור יועץ בטיחות לתקינות מבנה ומתקני הקייטנה.
 - אישור קב"ט מוס"ח רשותי לאחר בדיקת מרכיבי הביטחון בקייטנה.
 - אישור משרד הבריאות בקייטנה המפעילה שירותי הסעדה.
- 4) בקייטנה המתקיימת בתוך ישוב ובמקום מגורר, ויש בה עד 100 ילד, אין חובה בהצבת מאבטח חמוש ולא במע"ר.
- 5) קייטנה, המתקיימת בתוך ישוב, ובה מעל 100 ילדים, מחוייבת בהצבת מאבטח חמוש בוגר הכשרת מאבטחי מוס"ח בלבד.
- 6) מספר המלווים הרפואיים וסוגיהם נקבע בהתאם למספר הילדים בקייטנה, וכמפורט בחוזר מנכ"ל קייטנות.
- 7) בכל קייטנה, המתקיימת בשטח הפתוח, חובה להציב מאבטח חמוש החל מהילד הראשון.

- (8) בכל קייטנה, שבה מעל 100 ילד, חובה למנות בעל תפקיד מסגל הקייטנה, שישמש כרכז ביטחון, ויסייע למנהל הקייטנה בקיום הנחיות הביטחון, הבטיחות וההיערכות לחירום.
- (9) בכל קייטנה, ולא יאוחר מהיום השני, חובה לבצע שני תרגילים - תרגיל כניסה למרחב "הכי מוגן שיש", ותרגיל פינוי לשטח כינוס, שהוגדר מראש.
- (10) כל מדריך בקייטנה, כולל מנהל הקייטנה, שגילו מעל 18, מחוייב להציג אישור מהמשטרה על היעדר רישום עבירות מין (לא כולל נשים).
- (11) חל איסור לקיים שתי קייטנות ויותר באותו תא שטח עם אותה גדר.
- (12) הגשת בקשה ללשכה לתיאום טיולים תתבצע ע"פ סמל הקייטנה שניתן על ידי המפקח על הקייטנות.
- (13) כל יציאה לברכה ו/או לפעילות שחיה מחייבת הגשת בקשה ללשכה לתיאום טיולים גם אם הפעילות מתבצעת באותו ישוב בו פועלת הקייטנה.

ב. מחנות קיץ

- (1) כל מחנה קיץ מחויב בקבלת רישוי עסק מהרשות המקומית כמתחייב מחוק הקייטנות.
- (2) רישוי העסק כולל בתוכו: אישור חינוכי, אישור יועץ בטיחות, אישור כבאות, אישור בריאות ואישור תוכנית האבטחה.
- (3) תוכנית האבטחה תאושר על ידי קב"ט מחזי של משרד החינוך או מי מטעמו.
- (4) מספר המאבטחים ועמדות האבטחה תקבענה על ידי הקב"ט המחזי, ובהתבסס על הנחיות המשטרה שבתוקף וכמפורט מטה:
- בכל עמדה יוצבו שני מאבטחים חמושים באקדח בוגרי הכשרת מאבטחי טיולים ו/או מאבטחי מוס"ח.
- ניתן לאבטח גם עם נשק ארוך ובתנאי שהמאבטח עבר את ההכשרה המתאימה כמאבטח טיולים עם נשק ארוך.
- כל מאבטח יצויד בתעודה נוספת כמאבטח מחנה עם פרוט הסמכויות ובחתימת משטרת ישראל.
- (5) בכל מחנה שיש בו עד-3000 חניכים חובה למנות רכז ביטחון מחנה, שנתוניו הבסיסיים הם בהתאם למפורט בחוזר המנכ"ל, ושעבר הכשרה של רכז ביטחון מחנה, שמשכה 5-ימים בהתאם לתוכנית המאושרת על ידי משטרת ישראל.
- (6) על כל-3 מחנות שיש בכל אחד מהם עד-3000 חניכים יש למנות מנהל אבטחה מונחה משטרה כאחראי כולל שאיננו מנכ"ט התנועה .
- (7) בכל מחנה, שיש בו מעל 3,000 ילד, חובה שקב"ט המחנה יהיה בוגר הכשרת מנהלי אבטחה מונחה משטרה.
- (8) בכל מחנה חובה למנות סגן קב"ט מחנה, שעבר הכשרה של רכז ביטחון מחנה, שמשכה 5 ימים.

- 9) בכל מחנה, ועם הגעה של קבוצה חדשה, חובה לקיים שני תרגילים לא יאוחז מהיום השני לתחילת הפעילות במחנה: תרגיל כניסה למרחב "הכי מוגן שיש" (לשכב על הקרקע, כשהידיים מגוננות על הראש), ותרגיל פינוי לשטח כינוס, שהוגדר מראש.
- 10) בכל מחנה יש לתכנן 3 משמרות, ובכל החלפת משמרת חייב להיות נוכח מנהל משמרת.
- 11) המאבטחים, שאינם בעמדה, ישמשו ככיתת כוננות.
- 12) כל יציאה לפעילות מחוץ למחנה מחייבת פנייה ללשכה לתיאום טיולים.

ג. בית הספר של החופש הגדול

- 1) בית הספר של החופש הגדול יכלול את תלמידי גני הילדים, וכיתות א-י"א בחינוך הרשמי ובמוכר שאינו רשמי **(בכפוף לאישור תקציבי !)**.
- 2) מועדי הפעילות: החל מ- 26/6/21 ועד 29/7/21 (ייתכנו שינויים במשך הפעילות, בכפוף לאישור תקציבי !).
- 3) ההשתתפות בפעילות זו אינה חובה.
- 4) פעילות זו ממומנת על ידי משרד החינוך בהתאם לנהלים ולקריטריונים, שנקבעו על ידי המינהל הפדגוגי (מתפרסם בנפרד קול קורא).
- 5) כל בית ספר, המתוכנן לפעול במתכונת זו, מחייב קבלת אישור חינוכי מהמפקח המחוזי על הקייטנות.
- 6) פעילות זו מאושרת לביצוע אך ורק באותו בית ספר, שאליו שייכים התלמידים למעט במקרה של איחוד מספר בתי ספר.
- 7) פעילות זו מופעלת על ידי הרשות המקומית/בעלות, והתשלום לצוות מדריכים מתבצע על ידי הרשות/בעלות.
- 8) במסגרת הפעילות של בית הספר בחופש הגדול ישנם בתי ספר בהם תופעל במקביל באותו בית ספר תכנית יע"ל (ילדים עולים לומדים) לכיתות ד-ה.
- 9) כל מדריך, כולל מנהל הפעילות, מחוייב להמציא אישור מהמשטרה על היעדר רישום עבירות מין, גם אם הינו עובד הוראה, וממשיך לפעול באותו בית ספר שהוא פועל במהלך שנת הלימודים.
- 10) הפעלת האבטחה במוסדות החינוך תמשך כרגיל לאורך כל תקופת הפעילות של ביה"ס של החופש הגדול.
- 11) מימון עלות האבטחה מגולם בתוך התקציב הכולל המועבר ממשרד החינוך לרשות המקומית/בעלות.
- 12) באחריות קב"ט מוס"ח רשותי להנחות ולתדרך את מנהל הפעילות ורכז הביטחון על סידורי הביטחון, הבטיחות וההיערכות לחירום - מנהל הפעילות חייב להיות אחד מסגל בית הספר, הפועל במהלך שנת הלימודים באותו מוסד.

- 13) על קב"ט המוס"ח לוודא שכל בית ספר יתרגל בימים הראשונים לפעילותו תרגיל כניסה למרחב "הכי מוגן שיש", ותרגיל פינוי לשטח כינוס.
- 14) באחריות הקב"ט לראיין כל מאבטח חדש, המתוכנן לשמש כמאבטח באותו בית ספר, לוודא הימצאות אישור מהמשטרה על היעדר רישום עבירות מין, ולהנחות אותו בהתאם.
- 15) הגשת בקשה ללשכה לתיאום טיולים לפעילויות חוץ תבצע על פי סמל הקייטנה שינתן על ידי המפקח על הקייטנות.
- 16) פעילויות החוץ המותרות הינן על פי נוהל קייטנות.
- 17) כל יציאה לבריכה ו/או לרחצה מחייבת פנייה ללשכה לתיאום טיולים גם אם הפעילות הינה בתוך הישוב.

ד. אולפני עולים

- 1) אגף קל"ע (קליטה ועליה) במשרד החינוך יקיים במהלך חופשת הקיץ פעילות לתלמידים עולים, לקידום ושיפור השפה ומתן מענה להיבטים חברתיים ורגשיים, וחיזוק הזהות ותחושת השייכות.
- 2) התוכנית תפעל ברשויות המקומיות הבאות:
- רשות שמצוי בה מרכז קליטה
 - רשות שהוגדרה כקולטת עליה: ת"א, ירושלים, בית שמש, באר-שבע, אשקלון, רעננה, אשדוד, נתניה, חיפה ראשון לציון.
 - רשות שקלטה לאחרונה עולים רבים.
- 3) הפעילות תתקיים בין התאריכים 1-29/7/2021 2019 במשך חמישה ימים בשבוע, שעות הפעילות: לקדם יסודי בשעות אחה"צ ולבתי ספר יסודי ועל יסודי, הפעילות תשולב במסגרת ביה"ס של החופש הגדול.
- 4) קישור למתווה הפעילות:

https://drive.google.com/file/d/1KJjszS_qN3aO9LHWr0QHVj0RuvIWifkO/view?usp=sharing

ה. מתחברים לנוער בחופים

- 1) **המטרה:** להוות מוקד מידע וסיוע לילדים הנמצאים במצוקה, ומסתובבים בדרך כלל בחופים בשעות הלילה.
- 2) פעילות זו מובלת באחריות האגף לקידום נוער במשרד, ובהשתתפות משרד העבודה והרווחה, משרד הבריאות והרשות המקומית.
- 3) אחריות כוללת להקמה וניהול הפעילות במוקד זה הינה על הרשות המקומית.
- 4) **פעילות זו תתקיים במקומות הבאים:**
- חוף תל אביב, כנרת, חופי הים בחיפה, חופי הים באילת, במרכז העיר ירושלים.
- 5) פעילות זו מתוכננת לפעול רק בשעות הלילה בין השעות 20:00 ועד למחרת בשעה 06:00.

- (6) בכל פתחו של אוהל מסוג זה יוצב מאבטח מוס"ח במימון הרשות.
- (7) לכל אוהל מסוג זה יש לקבל את אישורו של יועץ הבטיחות.
- (8) מועדי פעילות האוהלים תקבע על ידי הרשות, ובעקרון היא מתוכננת לחודש אוגוסט.
- (9) על הקב"ט ברשות להיות מעורב בהקמת אוהל זה, ולעדכן את המשטרה במיקומו ובשעות הפעילות שלו.
- הפעלת התוכנית כפופה לאישור תקציבי.

ו. ערי נוער ברשויות המקומיות – באחריות המשרד להשכלה גבוהה ומשלימה

- (1) **המטרה:** קיום פעילות חינוכית, הפגתית רבת משתתפים בחופשה לכלל הילדים.
- (2) פעילות זו מובלת באמצעות מנהלי יחידות הנוער ברשויות המקומיות.
- (3) מיקום פעילות ערי הנוער ומועדים יועברו אליכם בהמשך.
- (4) הנחיות ביטחון, בטיחות וליווי רפואי בפעילויות אלו תהיינה על פי הנחיית הגורמים המקצועיים- משטרה, מד"א, כב"א ויועצי בטיחות.
- (5) כל קב"ט, שבתחומו מתקיימת עיר נוער, יחבור למנהל יחידת הנוער הרשותי, ויהיה שותף מלא לארגון וביצוע הפעילות.

דגשי בטיחות

- א. **בקייטנות הקיץ קיימים סיכונים ונקודות תורפה רבות; להלן פירוט הסיכונים:**
- (1) חוסר היכרות של סגל המדריכים והילדים (בעיות בריאות, בעיות התנהגות).
- (2) סיכונים בהסעות: עלייה וירידה של ילדים קטנים מהסעות וחציית כבישים לבד, ללא ליווי.
- (3) פעילות רחצה בבריכה, בים, ובפארק מים.
- (4) קרבה וגישה ישירה של ילדים לכביש סואן.
- (5) מתקני משחק וספורט לקויים.
- (6) דלתות שאינן מוגנות כנדרש ועלולות למחוץ את אצבעות הילדים.
- (7) מדרגות ללא מעקות.
- (8) מתקנים סניטריים, שאינם מתוחזקים, ואינם עומדים בדרישות משרד הבריאות.
- (9) משחקים מסוכנים שלא נעשתה חשיבה בטיחותית לגביהם, ולא נשקלו ונותחו הסיכונים הכרוכים בהם (כגון מקרה 'משחק המרשמלו').
- (10) פעילות אמנות ויצירה שנעשה בה שימוש באבזרים או בחומרים מסוכנים, כמו סכינים או חומרים כימיים.
- (11) פעילות אתגרית, כמו טיפוס וגלישה, שיט בנחלים, גלישה בים, שחייה בבריכה ופעילות של מתקנים מתנפחים.
- (12) חשיפה לשמש החמה של ימות הקיץ, העלולה להביא להתייבשות ולתשישות.

ב. האחריות המוטלת על מנהל הקייטנה ועל המדריכים

- 1) האחריות המוטלת על כתפיו של מנהל הקייטנה היא גדולה. המנהל נדרש להתמודד עם נקודות תורפה שונות, העיקריות שבהן: סגל הדרכה צעיר ובלתי מנוסה, חוסר היכרות של המדריכים עם הילדים, קיום פעילויות שיש בהן רמת סיכון גבוהה כגון: בריכה, טיולים ופעילויות ספורט ואתגר.
- 2) ברכה ופארק המים טומנים בחובם סיכונים רבים, הילדים אינם מודעים לסיכונים אלה, ואינם מקפידים תמיד על כללי המשמעת והזהירות. כל שהם מבקשים הוא פורקן ושובבות. המשימה המוטלת על מנהל הקייטנה במקרה זה - היא קשה וסבוכה מאוד.
- 3) עיקר הבעיה היא כאשר מדובר בפעילות המונית שבה השליטה והניהול מורכבים כמו בריכה או פארק מים שבהם משתתפים עשרות ומאות ילדים, וגיל הילדים נמוך. פעילות זו מחייבת היערכות מקדימה בשטח, סיורים מקדימים, הגדרת פיקוח ושליטה בזמן הפעילות, מפתח מלווים ותוספת כדי להקטין את יחס התלמידים למלווה, ניהול ושליטה מרכזיים, ליווי רפואי מתאים, הכנת סגל מקצועית ופרטנית והכנת הילדים עצמם.
- 4) יש להדגיש כי הציפייה לאחריות אינה רק ממנהל הקייטנה. גם המדריכים נדרשים להבין את האחריות העצומה המוטלת עליהם. אין מדובר במדריך נחמד, שבא לשעשע ילדים, אלא באדם בוגר, בעל כישורים ויכולות, אשר נדרש לנהל פעילות ילדים הכוללת פעילויות ערכיות וחוויות, ועל כן עליו להבין את הסיכונים הטמונים בפעילות, ואת ההשלכות הנגזרות מסיכונים אלה. חשוב אפוא להעביר למדריכים ציפייה זו בכל תהליך ההכנות עד לפתיחתה של הקייטנה.

ג. תפקידי הרשות המקומית במסגרת מתן רישוי עסק והפעלת קייטנות

- 1) על הרשות לוודא כי שטח הקייטנה נבדק בידי יועץ בטיחות, וכי חתם על טופס, שבו מוצהר כי כל המבנים, האולמות, מתקני הספורט והמשחק, הברכות וכדומה, שבשטח הקייטנה, עומדים בדרישות המחייבות.
- 2) על הרשות לוודא, שמנהל הקייטנה עבר השתלמות בת 8 שעות מטעם משרד החינוך, וקיבל אישור קייטנה כנדרש.
- 3) על הרשות לדאוג כי במסגרת ההכנות לקייטנה יקים מנהל הקייטנה פעילות הכשרה, והכנה בת 11 שעות לכלל המדריכים.
- 4) על הרשות לוודא כי **בידי מנהל הקייטנה מצויים האישורים המחייבים הבאים:**
 - אישור המפקח על הקייטנות במחוז של משרד החינוך, הכולל אישור התוכנית החינוכית ואישור כח האדם.
 - אישור משטרת ישראל בדבר העסקת מדריכים, שהציגו אישור תקף על היעדר רישום עבירות מין.

- אישור ביטחוני של יחידת הביטחון ברשות המקומית.
- אישור המפקח של משרד הבריאות (אם בקייטנה מוגש מזון).
- על הרשות לוודא כי בידי מנהל הקייטנה מצוי חוזר מנכ"ל המעודכן של משרד החינוך בנושא קייטנות/מחנות, וכי הוא פועל בהתאם להנחיות החוזר.

ד. דגשי בטיחות וקווים מנחים בתכנון ובביצוע הפעילות – למנהל קייטנה

- (1) **אישור תכנית הקייטנה:** דאג שתוכנית הקייטנה **תאשר על ידי המפקח על הקייטנות במחוז.**
- (2) **תכנון הפעילות:** הכין תיק מסודר לקייטנה בה מפורטים כל ההנחיות המחייבות של משרד החינוך (חוזר מנכ"ל) לפעילות המתוכננת. למשל, אם מתוכננת פעילות מתנפחים – ידאג שיש לכך חוזר מנכ"ל בנושא מתקנים מתנפחים וכדומה.
- (3) **הכנת מדריכים:** ידאג להכין את המדריכים במדויק לכל סוג של פעילות לפי התוכנית. קבע יום מרוכז שבו תועבר הדרכה על כל הפעילויות, ועל הנהלים המחייבים, תוך הגדרת תפקידים, חלוקת חומרים מקצועיים, והנחיה להתאמת החומרים לרמת הפעילות הנדרשת בכפוף לאוכלוסיית היעד.
- (4) **בטיחות החדרים ואזור הפעילות:** סייר בשטח בית הספר יחד עם אב הבית והמדריך הראשי ינתחו את הסיכונים האפשריים, הכן את החדרים והמקומות לקראת הפעילות: פינות חדות, דלתות שעלולות להיטרק, רצפה חלקה, ארונות או מדפים שעלולים להיתקל בהם, חצר ומגרשים נקיים ממפגעים, ניקיון, סדר וכדומה. תן הנחיות לארגון והכנה בהתאם.
- (5) **עומס חום:** תן דעתך כי יכולים להיות ימים חמים עם עומס חום קיצוני. יש להיערך בהתאם: כובעים, מים, אזורי צל, קרם הגנה, תכנון זמן, עזרה ראשונה.
- (6) **פעילות מתקנים מתנפחים:** במידה ומתוכננים מתקנים מתנפחים, יש לוודא את הפעולות הבאות: לקבלת אישור ותעודה ניהול אתר מתקנים מתנפחים, למתקנים אישור מהנדס וקיום תיק מתקן לכל מתקן, סגירת מיקום המתקנים בשטח, דרכי גישה, תדרוך מורים ומבוגרים, מתקנים גבוהים שני מבוגרים לכל מתקן, עזרה ראשונה, תיאום מול קב"ט מוסדות חינוך, "מקרים ותגובות", בדיקת חשמלאי – בטיחות חשמל חיבורים כבלים.
- (7) **דיווח על אירוע חריג:** דאג שכל אירוע חריג מגיע אליך, דאג לבדוק את האירוע, שאל שאלות כמו: איך ניתן למנוע אירוע מסוג זה? מה הלקחים שיש לנו? נסה להגיע לשורש התקלה. **הפץ לכלל המדריכים את הלקחים** באותו יום. **דווח למפקחת הכוללת על האירוע.**
- (8) **חירום:** דאג שלכל מדריך יש את הטלפונים הבאים: טלפון לכלל להורים, טלפון למוקד העירוני, טלפון למד"א, כיבוי אש, משטרה.

9) **רחצה בבריכה או פארק מים:** במידה ומתוכננת רחצה בבריכה, תזכור שזו פעילות ברמת סיכון גבוהה. מספר דגשים: פעל בהתאם להנחיות מפורטות חזר מנכ"ל משרד החינוך, הכן את המדריכים באופן יסודי לפני הקייטנה ויום לפני, בצע סיור מקדים באתר יחד עם המציל ומנהל הבריכה (ברירת פעוטות בלבד), דאג למפתח של מדריך לכל 7 תלמידים.

10) **התמודדות עם תקלות ודילמות:** שוחח עם המדריכים על תקלות אפשריות ודילמות וקבע דרכי התמודדות מומלצות, למשל: במהלך הפעילות ילד מתפרץ ומתחיל להשתולל, מה עושים? ילד נפגע ונזקק לטיפול רפואי, מה עושים? שני ילדים רבים על מקום ישיבה או תור במשחק, מה עושים? ילד רוצה את ההורים שלו ומתחיל לבכות, מה עושים?

11) **ישיבה מסכמת בסוף היום:** קבע ישיבת מדריכים בסוף היום בה יעלו בעיות, תקלות, לקחים, דוגמאות טובות, וקבע הנחיות לשיפור ודגשים ליום המחרת.

12) **רשימת בדיקה לכל פעילות:** הכן רשימות בדיקה לכל פעילות, דאג שהמדריכים יעבדו לפי רשימות בדיקה קבועות שהכנתם מראש. (הסעות, משחקי כדור, טיול, פעילות בכיתה, הפסקה), יציאה לברכה, רשימת ציוד כללי בעת יציאה. הדבר יקל עליך מאוד בשמירה על רמת הכנות ופעילות גבוהה.

דגשים לפעילויות מחוץ לקייטנה/מחנה/בית הספר

- א. יציאה לפעילות מחוץ לקייטנה ו/או למחנה תתבצע בנוהל טיולים רגיל בהתאם לחזר מנכ"ל.
- ב. בקייטנה ו/או במחנה ניתן לבצע כל פעילות המאושרת על ידי משרד החינוך ללא התניה של מספר אטרקציות, ובהתאם לשכבת הגיל המותרת.
- ג. כל יציאה לבריכה/ים, גם אם זה מיישוב ליישוב, מחייבת פנייה ללשכה לתיאום טיולים לקבלת אישור והנחיות לקיום הפעילות.
- ד. חל איסור לקיים רחצה בים התיכון.
- ה. היציאה לפעילות חוץ מהקייטנה ו/או מהמחנה תהיה על סמל המוסד של הקייטנה.
- ו. יציאה לפעילות חוץ של תנועות נוער, מתנ"סים, מחלקות נוער, קידום נוער, שאינה נמשכת מעבר ל- 3 ימים, או שנמשכת מעל-3 ימים וכל לילה לנים במקום אחר תתבצע בסמל המוסד הקבוע של הגוף המטייל. פעילות זו, המתבצעת בסמל המוסד הקבוע של הגוף המטייל במהלך החופשה מותרת ללא הגבלה של מספר אטרקציות או שילוב בין כל סוגי הפעילויות המותרות על המשרד, ובהתאם לשכבת הגיל המותרת.
- ז. פעילות חוץ לבתי ספר של המגזר החרדי מאושרת בהתאם למועדי החופשות המפורסמים בחזר המנכ"ל, ואופי הפעילות הינו כפי שמותר במהלך שנת הלימודים.

- ח. פעילות חוץ של חמ"ד של קיץ מותרת כפי, שאושרו על ידי המינהל לחינוך דתי, ויציאתם הינה על סמל המוסד הקבוע של בית הספר ובמהלך כל החופשה.
- ט. פעילות חוץ של ילדי הפנימיות מותרת רק באישור בכתב של המפקח על הפנימייה ובסמל המוסד הקבוע של הפנימייה.
- י. פעילות חוץ לצורך גיבוש תלמידים בבתי הספר מותרת באישור בכתב של המפקח על המוסד.
- יא. פעילות חוץ במסגרת היערכות ליציאת משלחות לחו"ל מותרת באישור בכתב של המפקח על המוסד.

- זכרו, אנו נמצאים תקופה קצרה לאחר מגיפת הקורונה, כשברקע עדין קיימות אי אלו מגבלות והנחיות "שגרת קורונה" שיש למלא אחריהן. לאור זאת, הינכם מתבקשים לפעול בהתאם להנחיות המשרד המתעדכנות מעת לעת ואותן ניתן למצוא בפורטל משרד החינוך בקישור:

<https://mosdot.education.gov.il/homepage/corona/instructions>

נא העבירו תוכן מסמך זה לידיעת כל קב"טי המוס"ח ברשויות המקומיות, ולכל בעלי התפקידים ברמת המטה והמחוזות המעורבים בפעילויות אלו.

בברכה וחופשת קיץ נעימה ובטוחה,

רותם זהבי

מנהל אגף בטיחות ארצי

לוח תפוצה

מר עמית אדרי, המנהל הכללי.

מנהלי מחוזות.

מר אברהם בן שושן (אב"ש), מנהל מינהל חברה ונוער.

מר אריה מור, סמנכ"ל ומנהל אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית.

גברת אתי סאסי, מנהלת אגף א' חינוך יסודי.

מר חיים מויאל, מנהל אגף קידום נוער

גברת מאיה שריר, מנהלת אגף קליטת תלמידים עולים.

מר אלי שיש, מנהל אגף של"ח וידעת הארץ.

מר בני אלחל, מנהל אגף ביטחון, חירום ובטיחות, המינהל לחינוך התיישבותי, פנימייתי ועליית הנוער.

מטה אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית.

מנהלי תחום ביטחון, בטיחות וחירום מחוזיים.

מנהלי מחלקות בטיחות ושעת חירום מחוזיים.

מר שמעון שמעון, מונה ארצי על הקייטנות, מחנות וסמינרים במשרד להשכלה גבוהה ומשלימה.

גברת שושי שפיגל, ממונה חברה וקהילה - ממ"ד.

מר עובד אליעז, מנהל יחידת בקרת הטיולים

מר יואב יעקבי, קב"ט החברה להגנת הטב

גברת סיגל בנימין, מנהלת מנהל הביטחון והבטיחות במתנס"ים.

מר רועי תשובה, רכז מפעלים של מת"ן.

מר שלומי קסטרו, רכז מפעלים ארגוני הנוער.

רשימת הנספחים

נספח 1 – תרשים זרימה להגשת בקשה לרישוי לקייטנה

נספח 2 – אישור בטיחות לפעילות בקייטנה

רשימת עזר לבדיקת בטיחות בקייטנה.

נספח 3 – אישור קב"ט לפעילות בקייטנה

נספח 4 – רשימת בדיקות הכנה לרחצה בבריכה

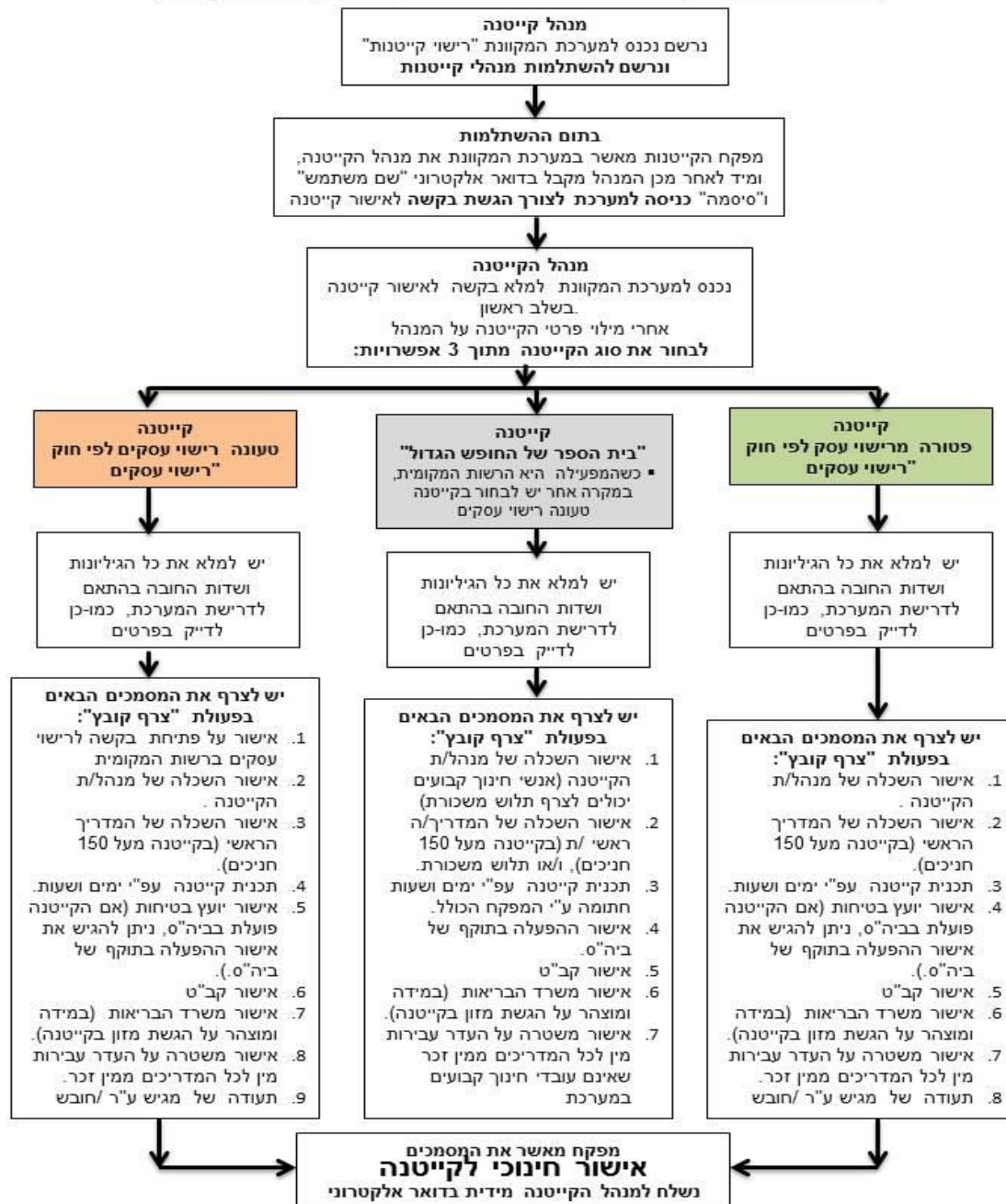
נספח 5 – רשימת בדיקה להכנות לקראת פעילות ולרחצה בפארק מים

נספח 6 – רשימת עזר להפעלת מתקנים מתנפחים

נספח 1 : תרשים זרימה לצורך הגשת בקשה לרישוי קייטנה

תרשים זרימה לקבלת אישור חינוכי באמצעות המערכת המקוונת

נספח 2: אישור בטיחות לפעילות בקייטנה

תאריך: _____

אישור בטיחות לקיום קייטנה

פרטי הקייטנה:

	☐ בית ספר של החופש הגדול	☐ פרטית	☐ אחרת	
שם בעלות הקייטנה	סוג הבעלות			טלפון
שם מנהל הקייטנה	מספר זהות	כתובת מגורים		טלפון נייד
	עיר:	רחוב:	מספר:	
שם הקייטנה	כתובת הקייטנה			טלפון

אישור על בטיחות הקייטנה:

אני מאשר בזאת כי בתאריך _____ ערכתי מבדק בטיחות בשטח הקייטנה, שתקיים בכתובת הנ"ל מתאריך: _____ עד תאריך: _____.

המבדק כלל:

1. את המבנים והמתקנים הנמצאים במתחם וישמשו את פעילות הקייטנה, כולל מתקנים ניידים (כמו מתנפחים) שהובאו במיוחד לקראת הקייטנה.

2. את תכנית הבטיחות לכלל הפעילויות בקייטנה כולל פעילות החוף. בדקתי שהמדריכים קיבלו הנחיות ועברו על הנחיות הבטיחות לפי כל סוג פעילות בתכנית (ברכה, טיול, מתנפחים, אופניים וכדומה).

3. שהמדריכים קיבלו הנחיות ועברו על הנחיות הבטיחות לפי כל סוג פעילות בתכנית (ברכה, טיול, מתנפחים, אופניים וכדומה).

לאחר שבדקתי כי טופלו הליקויים והמפגעים, ככל שהיו, ושהמדריכים קיבלו הדרכה בנושא הבטיחות, ולאור הוראות חוזר המנהל הכללי של משרד החינוך לעניין בטיחות, **אין מניעה לאשר כי התשתית מתאימה להפעלת קייטנה (בנספח 1 בעמוד 2 מצ"ב רשימת עזר לבדיקות בטיחות)**

שם	שם משפחה	מספר זהות	טלפון נייד
מספר תעודה עורך מבדק בטיחות מוסדות חינוך פרטי/מנהל בטיחות מוסדות חינוך ברשות המקומית	תוקף התעודה	תאריך הנפקת האישור לקייטנה	חתימה וחותמת מורשה הבטיחות

הערות:

- אישור זה משמש אסמכתה למנהל הקייטנה מול מחלקת רישוי עסקים ברשות המקומית כי השטח שבו הקייטנה אמורה לפעול נבדק בידי יועץ בטיחות מוסמך והוא אישר את המבנה, את החצר ואת המתקנים ומצאם מתאימים להפעלת קייטנה במקום.
- במוסד חינוך (בית ספר או גן ילדים) שיש לו "אישור בטיחות" שנתי יחתום מנהל בטיחות מוסדות חינוך (עובד הרשות ובוגר קורס מנהל בטיחות מוסדות חינוך של משרד החינוך) ויאשר שהמוסד תקין וכשיר ושמונהל הקייטנה עומד בדרישות רשימות העזר לבדיקת בטיחות, כמפורט בטבלה שבעמוד הבא.
- תוקף אישור זה לצורך קיום קייטנה הוא שנה מיום הוצאתו.

נספח : לאישור בטיחות לקיום הקייטנה שפרטיה הן כדקלמן:

	מספר:	רחוב:	עיר:	
שם הקייטנה	כתובת הקייטנה			טלפון

הסבר:

רשימה זו מטרתה לסייע ליועץ הבטיחות בבדיקת הבטיחות בשטח הקייטנה. בתום המבדק יגיש יועץ הבטיחות את ממצאיו למנהל הקייטנה וינחה אותו באשר לתיקונים ולהסרת המפגעים הנדרשים; כל זאת כדי לקבל את האישור הסופי על בטיחות הקייטנה).

מס'	נושא הבדיקה	קיים/חסר בוצע/לא בוצע	הערות
1.	קיים רכז בטיחות ותברואה לקייטנה (בקייטנה קטנה אפשר שמנהל הקייטנה ישמש בתפקיד זה).		
2.	המדריכים קיבלו הדרכה בנושא הבטיחות ולמדו את ההוראות הייחודיות לכל סוג פעילות (טיולים, רחצה בברכה, רחצה בפארק מים, שימוש במתקנים מתנפחים וכו'), המפורטות בחוזר המנכ"ל.		
3.	נקבעו בעלי תפקידים למקרה של שרפה והם תודרכו.		
4.	בקייטנה מצוי תיק בטיחות ובו מרוכזים כל האישורים והוראות הבטיחות המחייבות.		
5.	בקייטנה מצוי חוזר המנכ"ל המעודכן של משרד החינוך בנושא קייטנות.		
6.	קיים אישור של טכנאי גז למערכות הגז במטבח (אם יש מערכת גז).		
7.	מתקני החשמל במבנה ובחצר נבדקו בידי חשמלאי מוסמך.		
8.	כלי העבודה למלאכה ולאמנויות והחומרים שנעשה בהם שימוש בחוגים נמצאו תקינים.		
9.	ציוד העזרה ראשונה תקין.		
10.	ציוד כיבוי האש תקין ומתאים לסוג הפעילות.		
11.	קיימים מעקות ומאחזי יד בכל המקומות הנדרשים.		
12.	בדלתות המבנה קיימים אמצעים המגנים מפני פגיעה באצבעות (אמצעי הגנה בין הדלת למשקוף, גלגל להאטת הדלת ותפס בסוף מהלך הפתיחה).		
13.	הרחבות, השבילים ומקומות המשחק בשטח החצר נקיים מבורות ומשקעים, ואין מכשולים בקרבתם.		
14.	מתקני המשחק תקינים (בדיקת המתקנים תהיה ויזואלית).		
15.	מתקני הספורט והמגרשים תקינים ושלמים, ללא שקעים ובורות, עם ריפוד והגנה ברצפה ובצדדים וכד'.		

תאריך

חתימה וחותמת

שם ממונה הבטיחות

נספח 3: אישור ביטחון (קב"ט) לפעילות בקייטנה

אישור קב"ט

חלק א' (ימולא על ידי מבקש הרישיון)

- א. בעלות הקייטנה / מחנה: ☐ ציבורית ☐ פרטית ☐ אחרת (תנועת נוער, ארגון נוער, עמותה)
- ב. שם הבעלות: _____
- ג. שם הקייטנה/המחנה: _____
- ד. מען הקייטנה/המחנה: _____
- ה. שם מנהל הקייטנה/המחנה: _____ מספר תעודת הזהות שלו: _____
- ו. הקייטנה תתקיים בין התאריכים _____
- ז. רכז הביטחון בקייטנה/במחנה: _____
- ח. מספר המאבטחים החמושים בקייטנה/במחנה: _____
- ט. הכרת ההתנהגות בכל אחד מתרחישי החירום
- י. הכרת הנהלים בהסעות תלמידים-אישור קצין בטיחות בתעבורה, שנתון האוטובוס, וותק רישיון נהיגה
- יא. המענה הרפואי
- יב. המפגש בין רכז הביטחון בקייטנה לבין קב"ט מוסדות החינוך התקיים ביום _____ ומולאו כל דרישות הקייטנה.
- יג. אני מצהיר כי כל הפרטים מלאים ומדויקים, ואני מבקש שיינתן אישור להפעלתה.

תאריך

חתימה
וחותמת

שם החותם/
מנהל הקייטנה

חלק ב' (ימולא על ידי קצין ביטחון מוסדות חינוך ברשות המקומית)

- א. פרטי הקייטנה נבדקו ונמצאו מתאימים להוראות. כן/לא
- ב. דרישות האבטחה נבדקו ונמצאו מתאימים להוראות. כן/לא
- ג. דרישות מיוחדות לביטחון בקייטנה:

ד. חוות הדעת: _____

אני ממליץ ☐ לתת רישיון הפעלה קייטנה ☐ לא לתת רישיון הפעלת קייטנה.
הנימוקים לסירוב: _____

תאריך

חתימה וחותמת

שם הקב"ט

נספח 4 : רשימת בדיקות הכנה לרחצה בבריכה

רשימת עזר - לבדיקת בטיחות לרחצה בבריכה			
פרק	תיאור נושא הבדיקה	יש/אין	הערות
שם הבריכה: _____ יישוב: _____ תאריך הבדיקה: _____ פרטי הקייטנה - סמל: _____ שם: _____ יישוב: _____			
1	האם קיים אחראי ומנהל פעילות?		שם: _____ נייד: _____
2	האם למקום ישנו רישוי עסק בתוקף כנדרש, המפרט את אופי הפעילות?		
3	האם למנהל הפעילות והקבוצה יש תיק פעילות הכולל: רשימות תלמידים, מלווים, הוראות חזר המנכ"ל לרחצה? עותק רישוי עסק ואישורים מחייבים, דגשים לבטיחות?		
4	האם קיימים אישורי הורים ופירוט שהם יודעים / לא יודעים לשחות?		
5	האם ידועים למנהל בעיות רפואיות מיוחדות לתלמידים?		
6	האם נעשתה פגישת תיאום עם מנהל אתר הרחצה? האם היא כללה הנחיות מפורטות, כולל סיור מקדים בשטח?		
7	האם קיימים בבריכה מספר מצילים ומשגיחים כפי שרשומים ברישוי העסק?		
8	האם המלווים מורים מדריכים תלמידים קיבלו תדריך בטיחות מקדים לנוהל רחצה בהתאם לדרישות המשרד?		
9	האם בקבוצה קיימים מפתח 2 מלווים על 15 תלמידים?		
10	האם התלמידים חולקו לזוגות בתוך המים המשגיחים האחד על השני?		
11	האם המורים מלווים מדריכים עומדים על שפת הבריכה, וחציים עומד בפינות הבריכה במים, וצופים בתלמידים?		
12	האם קיים ציוד עזרה ראשונה ומנהל הפעילות יודע את מקומו?		
13	האם הוגדר מקום מוצל לכינוס חמני פעילות ומנוחה?		
14	האם הוגדר שטח רחצה לקבוצה המתרחצת יחד עם מנהל הבריכה / המציל?		
15	האם מתבצעות ע"י המורים\מלווים\מדריכים ספירה והתפקדות לפני היציאה ואחרי כל יציאה מהמים?		
16	האם מוציאים מהמים תלמידים שמשותלים?		
17	האם יש מדריך משגיח בנקודת הריכוז וההצללה מחוץ למים?		
18	אחר...		
19	אחר...		

שם הבודק: _____ נייד: _____

נספח 5: רשימת בדיקה להכנות לקראת פעילות ולרחצה בפארק מים

רשימת עזר - לבדיקת בטיחות בפארק מים			
פרק	תיאור נושא הבדיקה	יש/אין	הערות
שם הבריכה: _____ יישוב: _____ תאריך הבדיקה: _____ פרטי הקייטנה - סמל: _____ שם: _____ יישוב: _____			
1	האם קיים אחראי ומנהל פעילות לקבוצה?		שם: _____ נייד: _____
2	האם למקום ישנו רישוי עסק בתוקף כנדרש, המפרט את אופי הפעילות?		
3	האם קיימים אישורי מהנדס מתקנים המעידים על כך, שהמתקנים נבדקו אחת לשנה?		
4	האם למנהל הפעילות יש תיק פעילות הכולל: רשימות תלמידים, מלווים, הוראות חוזר המנכ"ל לפארק מים? עותק רישוי עסק ואישורים מחייבים, דגשים לבטיחות?		
5	האם קיימים אישורי הורים ופירוט שהם יודעים / לא יודעים לשחות?		
6	האם נעשתה פגישת תיאום עם מנהל אתר פארק מים? האם היא כללה הנחיות מפורטות, כולל סיור מקדים בשטח?		
7	האם קיימים בפארק המים מספר מצילים ומשגיחים כפי שרשומים ברישוי העסק?		
8	האם מנהל הפעילות מכיר את מגבלות הגיל לכל מתקן ומתקן, והעביר זאת למורים המלווים, מדריכים ותלמידים? (מגלשות מהירות, מגלשות איטיות, מגלשות אבובים, בריכת גלים, בריכה לפעוטות, בריכת מים עמוקים, מתקנים אחרים)		
9	האם המלווים מורים מדריכים תלמידים קיבלו תדריך בטיחות מקדים לנוהל רחצה בהתאם לדרישות המשרד?		
10	האם בקבוצה קיימים מפתח 2 מלווים על 15 תלמידים?		
11	האם בכל מתקן גלישה ישנם לפחות שני משגיחים, האחד למעלה - משלח, והשני למטה - מקבל את הגולשים?		
12	האם התלמידים חולקו לזוגות לכל מהלך הפעילות להשגחה האחד על השני?		
13	האם המורים והמלווים צמודים לקבוצות עליהן אחראים, ומשגיחים על פעילותן?		
14	האם קיים ציוד עזרה ראשונה בפארק, ומנהל הפעילות יודע את מקומו?		
15	האם הוגדר מקום מרכזי לשליטה ופיקוח להתכנסות במצב חירום, מוצל ואם קשר טלפוני, מים ומדריך אחראי? האם המורים המלווים והתלמידים מכירים נקודה זו?		
16	האם מתבצעים על ידי המורים מלווים מדריכים ספירה והתפקדות בתחילת הפעילות וסיומה?		
17	האם מוציאים מהמים ומהפעילות תלמידים שמשתוללים?		
18	אחר...		

שם הבודק: _____ נייד: _____ חתימה: _____

נספח 6: רשימת עזר להפעלת מתקנים מתנפחים

שם/מקום האתר: _____ תאריך: _____

נבדקו המתקנים המתנפחים שלהלן:

1.	5.	9.
2.	6.	10.
3.	7.	11.
4.	8.	12.

הפרמטרים שנבדקו:

- ☐ במקום נוכח מפעיל בעל תעודת "מנהל אתר מתקנים מתנפחים": שם מלא ות"ז.
- ☐ לכל מתקן לו נדרשת התאמה ל- **ת"י 5378**-יתבצע זיהוי מלא מול תעודת הבדיקה. (מתקן מתנפח המתאים לת"י 5378 הינו מתקן לשימוש עד גיל 14 ועיקרו לקפיצה וגלישה).
- ☐ **תיק מתקן** – הוצג תיק תקף המכיל את כל המתקנים אשר הוצבו במקום.
- ☐ **ביטוח צד ג' וחבות מעבידים** - הוצגה תעודת תקפה ומתאימה.
- ☐ **אישור חשמלאי מוסמך** - הוצג אישור לכל מפוח, לפי זיהוי מלא (מספור סריאלי).
- ☐ **מפוחים** - שלמים וללא כל חשמל או חלק נע חשוף, המפוחים מוגנו ע"י אמצעי פיזי, למפוחים אל חוזר למניעת קריסתם בצורה מהירה.
- ☐ **מזרני הגנה/בלימה** – הוצבו ביציאה/כניסה מהמתקן.
- ☐ **הסדרנים במתקנים**-סדרן מגיל 16 שנים שעבר הדרכה ע"י המפעיל/מנהל האתר.
- ☐ בכל מתקן מוצב **סדרן** אחד לפחות אלא אם היצרן קבע אחרת.
- ☐ המתקן **מעוגן** באמצעות יתדות או באמצעי אחר כנדרש בתקן אל נק' קבועה.
- ☐ **קירות טיפוס**-הוצגו רתמות טיפוס (גובה הקיר מעל 2.0 מ' חובה להרתם, גובה הקיר מעל 4.0 מ'-המפעיל יהיה בעל הסמכה מתאימה לקירות טיפוס).
- ☐ **משרד החינוך אוסר על שימוש במתקנים**: שור זועם, מתקנים רטובים מכל סוג ובנג' ראן.
- ☐ **פעילות מתנפחים בבריכה**-בברכה מצילים כנדרש ע"י משרד הפנים, המתקנים מעוגנים, יש מפעיל משלח ומפעיל בתוך הברכה, החשמל נבדק, קיימים מזרני הגנה ע"פ הצורך.

הערות: _____

מסקנות: כל התנאים הרשומים מעלה מתקיימים, המתקנים נמצאו תקינים ובטוחים לשימוש ואין הם מהווים סכנה למשתמשים בהם.

שם הבודק: _____ ת.ז: _____

הסמכה: מהנדס בנין / הנדסאי בנין / מהנדס מכונות (הקף את המתאים).

מספר רשום: _____ חתימה + חותמת: _____